

פתיחה לפרק "ואלו קשרים"

הקושר על עשייתו אף אם נתכוון להתירו מיד-או, אולי, נקבע הדבר על פי שני קני-מידה אלה כאחד-תוך דיון בפרטי הדברים מתבררים כמה וכמה מקרים, בסוגים שונים של קשרים ובשימושים שונים של חפצים, בין בקשרים שנוהגים לעשותם באמצעי קשירה כלשהם ובין בקשרים העשויים בכלים או בחלקי כלים, כגון קשרי המנעלים והסנדלים וכיוצא בהם-בירור הבעיה, מהו הקרוי קשר ועל עשיית איזה קשר חייבים מן התורה או מדברי סופרים, הוא הנושא המרכזי בפרק זה-

נושא אחר, המובא בפרק זה אגב גררה ומוקדש לו מקום מסוים, הוא – ענין האיסור להכין דברים בשבת לצורך ימות החול-מתברר שאפילו דברים שאין כלל איסור מן התורה בעשייתם, או שיש בהם רק חשש קלוש בלבד של איסור מדברי סופרים, אסרו חכמים לעשותם בשבת לצורך ימות החול משום שאין זו דרך כבוד להכין מיום השבת שקדושתו מרובה בשביל יום חול-ואף כאן אין הכלל הרחב הזה מפורט דיו, ויש צורך לברר מה הם הדברים המותרים בתוך גדר זו, ומה נאסר משום שיש בו הכנה לפי הגדרה זו-אף בעיה זו נדונה לפרטיה בפרק ו"אלו קשרים"-

גם בפרק זה נדונים שני עניינים שונים-הענין הראשון הוא פירוטן, פירושן וזיהויין של שתי מלאכות מל"ט אבות המלאכות האסורות מן התורה – מלאכת הקושר והמתיר-יודעים אנו כי שתי מלאכות אלה, בדומה למלאכת הבונה והסותר, הן צמד עבודות שאין חייבים על אחת מהן אלא במקום שחייבים על רעותה-מתחילה יש לברר מהו הקרוי קשר, לאמור: מה הם סוגי הקשרים שיש איסור מן התורה בקשירתם ובהתרתם בשבת-הגדרות-יסוד אחדות לענין זה מקובלות היו בידי חכמים ואף הן צריכות חקירה ובירור יתר-הגדרה יסודית אחת היא שאין חייבים לא משום קשירה ולא משום התרת קשר אלא על קשר של קיימא, והוא קשר העשוי לקיום, שאינו עשוי שיתירוהו מיד או אף בזמן קרוב-הגדרה זו, אם כי היא משמשת בסיס לדיון בהלכות אלה, עדיין אינה ברורה כל צרכה-שכן יש עוד מקום לשאלה, האם מוגדר קשר של קיימא על פי שימוש, לאמור: האם נעשה הקשר מתוך כוונה תחילה להתירו מיד או להשאירו בקביעותו, או שמא יש להגדיר קשר של קיימא על-פי דרך עשייתו, ויש איפוא רק לבדוק אם עשוי הקשר באופן כזה שיוכל להיות קיים במשך זמן ממושך, ואז חייב